

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

MISSIV
2023-06-26

Ärendenummer NV-05073-23

Remiss för förslag till Naturvårdsverkets föreskrifter om undantag från krav på att erbjuda en återanvändbar matlåda eller mugg;

Naturvårdsverket har tagit fram förslag till föreskrift om undantag från krav att erbjuda en återanvändbar matlåda eller mugg (17–18 §§ förordningen (2021:996) om engångsprodukter (engångsproduktförordningen)).

Förslaget i korthet

Förslaget innebär att den snabbmat eller dryck som köps in som färdigförpackad av en ”slutdistributör” av en aktör som inte är inom samma koncern/kedja etc. med slutdistributören undantas. Genom att endast undanta sådan snabbmat och dryck som packats av någon annan aktör än ”slutdistributören” blir undantaget inte fullt så brett som om allt färdigförpackat undantas. Vår bedömning är att vi på detta sätt undantar de som skulle ställas inför störst förändring i form av att leva upp till exempel nya hygienkrav samtidigt som det finns en poäng i att aktörer omfattas som har rådighet att påverka valet av förpackning.

Bakgrund

Den 3 november 2021 beslutade regeringen att införa krav på att den som tillhandahåller dryck eller snabbmat i engångsmugg eller engångsmatlåda ska erbjuda kunden möjlighet att få maten eller drycken serverad i återanvändbara muggar och matlådor. Förordningen trädde i kraft 30 april 2022 medan kraven i 17–18 §§ träder i kraft 1 januari 2024.

Regeringen gav Naturvårdsverket och Livsmedelsverket i uppdrag (M2021/02087) att ta fram vägledning och riktlinjer för berörda aktörer¹. I samband med arbetet med regeringsuppdraget har det framkommit att det finns behov av undantag från bestämmelserna i 17–18 §§. Naturvårdsverket har i 23§ ett bemyndigande att meddela föreskrifter om undantag från dessa bestämmelser. Undantag får meddelas där det är oskäligt att kräva att den som tillhandahåller dryck i en engångsmugg eller snabbmat i en engångsmatlåda ska tillhandahålla ett återanvändbart alternativ.

Föreskrifter om undantag får emellertid inte meddelas i fråga om engångsmuggar eller engångsmatlådor om ett undantag kan antas medföra en

¹ Uppdragets Modena nummer NV-08693-21

risk för betydande nedskräpning eller medföra att Sverige inte uppfyller målet² om minskad förbrukning (24§). Det är alltså viktigt att ett eventuellt undantag avgränsas så att det inte blir för brett och riskerar att Sverige inte når det uppsatta målet.

De huvudsakliga anledningarna till att ett undantag för färdigförpackad snabbmat/dryck bör införas är:

- För att den som tillhandahåller den färdigförpackade drycken i engångsmuggen eller snabbmaten i engångsmatlådan ska kunna erbjuda en möjlighet till ett återanvändbart alternativ krävs det i fallet färdigförpackat en ompackning av livsmedlet, vilket leder till ändrade hygienkrav för aktören i fråga. Det i sin tur medför ökade kostnader för dessa aktörer då man kan behöva anpassa lokal etc. (se vidare i Konsekvensutredningen). Eftersom det är frivilligt för kunden att välja en återanvändbar mugg/matlåda kan det också hända att den som tillhandahåller maten eller drycken gör dessa anpassningar utan att de kommer till nytta.
- Om snabbmaten/drycken säljs färdigförpackad i en engångsmugg /matlåda bidrar inte en ompackning av snabbmaten/drycken till en återanvändbar mugg eller matlåda till att minskningsmålet i 24§ nås eftersom det redan finns en förbrukad matlåda eller mugg. Det blir alltså ingen resursvinst. Det är viktigt att notera att aktörerna har möjlighet att ställa krav på leverantörer att den färdigförpackade snabbmaten/drycken ska tillverkas i återanvändbara matlådor/muggar från början.

Synpunkter på förslaget

Synpunkter på förslagna föreskrifter eller tillhörande konsekvensutredning ska lämnas till Naturvårdsverket senaste den 30 september 2023.

Svaren lämnas in per e-post till registrator@naturvardsverket.se och ska märkas med Diarienummer NV-05073-23.

För sakfrågor som rör förslaget kontakta asa.stenmarck@naturvardsverket.se

² Målet som åsyftas är att förbrukningen av muggar och matlådor som är engångsplastprodukter ska ha minskat med 50 procent från och med 2026 jämfört med förbrukningen 2022 enligt 24 §.

NV-05073-23

Sändlista:

Bama	Panini Internazionale
Biltema	Panter
Burger King	Parks and resorts Scandinavia AB
CircleK	Picadelli
Convenience Stores Sweden	Pulpac
COOP	Regelrådet
COOR	Returkartong
Dagab	Returpack
Dagligvaruleverantörers förbund (DLF)	Ringo
Duni	Salico
Ekonomistyrningsverket	SIS
Elopak AB	SJ AB
Energimyndigheten	Skogsindustrierna
Espressohouse	Sveriges Kommuner och Regioner
Fiskeby	Skånemejerier
Foodora	Småföretagarnas Riksförbund
Green-food	Splitvision
Hemköp	Stockholms stad
Håll Sverige rent	Stora Enso
Hållbara restauranger	Svensk Dagligvaruhandel
ICA	Svensk Cater
IKEA	Svensk Handel
IKEM	Svenska brassierier
IVL Svenska Miljöinstitutet	Svenska Celiakiförbundet
Jordbruksverket	Svenskt Näringsliv
KemI	Sveriges Bryggerier
Kommerskollegium	Sveriges entreprenörer
Konkurrensverket	Sveriges konsumenter
Konsumentföreningen Stockholm	Tetrapack
Konsumentverket	Tillväxtverket
Lidl	Tingstad
Light my fire	TMR
Livsmedelsföretagen	Träförpackningskommiteen
Livsmedelsverket	Visita
Martin och Servera	Waynes Coffee
Max	Zerowaste Stockholm
Mac Donalds	Återvinningsindustrierna
Menigo	
Miljödepartementet	
Mälarplast	
Naturskyddsföreningen	
Normpack	
Novoplast	
OKQ8	
Pac	